

บทที่ 2

ปริทัศน์วรรณกรรม

จากการค้นคว้าข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ ‘kěyǐ’ และ ‘ได้’ พบว่ามีเอกสารและงานวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษาความหมายและลักษณะ โครงสร้างทางไวยากรณ์ของคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ ‘kěyǐ’ และ ‘ได้’ เอกสารและงานวิจัยแต่ละเรื่องมีแนวคิดและการนำเสนอผลของการศึกษาทั้งคล้ายคลึงและแตกต่างกัน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะกล่าวถึงเฉพาะบางเรื่องที่เสนอแนวคิดเกี่ยวกับคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ ‘kěyǐ’ และ ‘ได้’ ที่สำคัญและน่าสนใจดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับ ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’

แนวคิดเกี่ยวกับคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ ‘kěyǐ’ ที่สำคัญและน่าสนใจ จากหนังสือและบทความในวารสาร มีดังนี้

2.1.1 แนวคิดของ Lǚ Shūxiāng (吕叔湘)

Lǚ Shūxiāng (1999: 278-279, 337-338, 414-416) ได้กล่าวถึง ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ไว้หลายหน้าที่ แต่ในที่นี้ จะกล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ เท่านั้น Lǚ Shūxiāng ได้กล่าวถึงคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ไว้ดังนี้

ก) ความหมายของ ‘hui’ แบ่งได้ 3 ความหมาย คือ

1) มีความเข้าใจว่าควรทำอะไร หรือมีความสามารถที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ‘hui’ ในความหมายนี้ สามารถใช้ตอบคำถามใดๆ ได้ และใช้คำวิเศษณ์ “bù” (不) ในการปฏิเสธ เช่น

我們不但會革命，也會建設。

Wǒmen bù dàn huì géming, yě huì jiànshè.

พวกเราไม่เพียงแต่ปฏิบัติเป็น แต่ยังสามารถสร้างสรรค์เป็นด้วย

以前他不怎麼會說普通話，現在會（說）了。

Yǐqián tā bù zěnmě huì shuō pǔtōnghuà, xiànzài huì (shuō) le.

เมื่อก่อนเขาพูดภาษาจีนกลางไม่ค่อยได้ ตอนนี้พูดได้แล้ว

你會不會唱這首歌？ 會。

Nǐ huì bù huì chàng zhè shǒu gē? Huì.

คุณร้องเพลงนี้เป็นหรือเปล่า เป็น

2) เชี่ยวชาญหรือชำนาญในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ‘hui’ ในความหมายนี้ มักนำหน้าด้วย“hěn” (很) “zhēn”(真) หรือ “zuì”(最) ไม่สามารถใช้ตอบคำถามใดๆได้ และใช้คำวิเศษณ์ “bù” ในการปฏิเสธ เช่น

她很會演戲。
Tā hěn huì yǎn xì.
เขาแสดงละครเก่ง

她真會說。
Tā zhēn huì shuō.
เขาพูดเก่งจริงๆ

她最會寫文章。
Tā zuì huì xiě wén zhāng.
เขาเขียนบทความเก่งที่สุด

3) มีความเป็นไปได้ ซึ่งมักแสดงว่ามีความเป็นไปได้ในอนาคต แต่ก็สามารถแสดงถึงความเป็นไปได้ในอดีตและปัจจุบันด้วย สามารถใช้ตอบคำถามใดๆได้ ใช้คำวิเศษณ์ “bù” ในการปฏิเสธ ในบางครั้งสามารถใช้ร่วมกับ “yào”(要) หรือ “kěn”(肯) เช่น

他怎麼會知道呢？
Tā zěnmě huì zhīdao ne?
เขาจะรู้ได้อย่างไรนะ

他會不會去？會。
Tā huì bù huì qù? Hùi.
เขาจะไปไหม น่าจะไป

條件如果起了變化，結果也會要發生變化。
Tiáojiàn rúguǒ qǐle biànhuà, jiéguǒ yě huì yào fāshēng biànhuà.
ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข ผลลัพธ์ก็อาจจะเปลี่ยนแปลงด้วย

你叫他別去，他會肯嗎？
Nǐ jiào tā bié qù, tā huì kěn ma?
คุณบอกให้เขาไม่ต้องไป เขาจะยอมไหม

ข) ความหมายของ ‘néng’ แบ่งได้ 6 ความหมาย คือ

1) แสดงว่ามีความสามารถ มีเงื่อนไข หรือ ปัจจัยที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ‘néng’ ในความหมายนี้สามารถใช้ตอบคำถามใดๆได้ และใช้คำวิเศษณ์ “bù” ในการปฏิเสธ เช่น

我們今天能做的事，有許多事過去做不到的。
 Wǒmen jīntiān néng zuò de shì, yǒu xǔduō shì guòqù zuò bù dào de.
 เรื่องที่พวกเราสามารถทำได้ในวันนี้ มีหลายเรื่องที่เคยก่อนทำไม่สำเร็จ

他的腿傷好多了，能慢慢兒走幾步了。
 Tā de tuǐ shāng hǎo duō le, néng mànmanr zǒu jǐ bù le.
 อาการบาดเจ็บที่ขาของเขาดีขึ้นมากแล้ว สามารถเดินช้าๆ ได้นิดหน่อยแล้ว

這些困難你能不能克服？可以，一定可以。
 Zhèxiē kùnnán nǐ néng bù néng kèfú? Kěyǐ, yīdìng kěyǐ.
 อุปสรรคเหล่านี้ คุณเอาชนะได้ไหม ได้ ใ้ได้แน่นอน

2) แสดงว่ามีความเชี่ยวชาญในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ‘néng’ ในความหมายนี้จะพบน้อยมาก ในการตอบคำถามใดๆ โดยปกติสามารถมี “hěn” นำหน้า และใช้คำวิเศษณ์ “bù” ในการปฏิเสธ เช่น

我們三個人裡，數他最能寫。
 Wǒmen sān gè rén lǐ, shǔ tā zuì néng xiě.
 ในบรรดาพวกเราสามคน เขาเขียนได้ดีที่สุด

這個人真是能說會道。
 Zhèi gè rén zhēn shì néngshuō huìdào.
 คนคนนี้พูดเก่งจริงๆ

他很能團結同志。
 Tā hěn néng tuánjié tóngzhì.
 เขาสร้างความสามัคคีในหมู่เพื่อนพ้องได้เก่งมาก

3) แสดงว่ามีประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด ‘néng’ ในความหมายนี้สามารถใช้ตอบคำถาม โดดๆ ได้ และใช้คำวิเศษณ์ “bù” ในการปฏิเสธ เช่น

大蒜能殺菌。
 Dàsuàn néng shā jūn.
 กระเทียมใช้ฆ่าเชื้อแบคทีเรียได้

芹菜葉子也能吃。
 Qīncài yèzi yě néng chī.
 ใบคื่นฉ่ายก็กินได้

這枝毛筆能畫畫兒嗎？
 Zhèi zhī máobǐ néng huà huàr ma?
 พู่กันค้ำนี้ใช้วาดรูปได้ไหม

4) แสดงว่ามีความเป็นไปได้ ‘néng’ ในความหมายนี้น้อยมากที่จะใช้ตอบคำถามใดๆ โดยปกติใช้คำวิเศษณ์ “bù” ในการปฏิเสธ เช่น

天這麼晚了，他能來嗎？我看他不能來了。
Tiān zhème wǎn le, tā néng lái ma? Wǒ kàn tā bù néng lái le.
คึกขนาดนี้แล้ว เขาจะมาได้ไหม ฉันว่าเขามาได้แล้วละ

這件事她能不知道嗎？
Zhèi jiàn shì tā néng bù zhīdào ma?
เรื่องนี้เขาไม่รู้เขียวหรือ

‘néng’ ที่แสดงว่ามีความเป็นไปได้ มักใช้ร่วมกับ “de” (得) และบางครั้งก็วางไว้หลัง “yīnggāi” (應該) หรือวางไว้หน้า “yuànyì” (願意) เช่น

只要認真讀下去，就能讀得懂。
Zhǐyào rènzhēn dú xiàqu, jiù néng dú de dǒng.
ขอเพียงตั้งใจอ่าน ก็จะอ่านเข้าใจ

這本書寫得比較通俗，你應該能懂。
Zhèi běn shū xiě de bǐjiào tōngsú, nǐ yīnggāi néng dǒng.
หนังสือเล่มนี้เขียนค่อนข้างเรียบง่าย คุณควรจะอ่านเข้าใจได้

搬到這麼遠的地方，他們能願意嗎？
Bān dào zhème yuǎn de dìfāng, tāmen néng yuànyì ma?
ย้ายมาที่ไกลแบบนี้ เป็นไปได้หรือที่พวกเขาจะยอม

5) แสดงการอนุญาตหรือยินยอมบนหลักเหตุผล ส่วนมากใช้ในการถามหรือการปฏิเสธ รูปปกติใช้ ‘kěyǐ’ เช่น

我可以告訴你這道題怎麼做，可是不能告訴你答案。
Wǒ kěyǐ gàosù nǐ zhèdào tí zěnmě zuò, kěshì bù néng gàosù nǐ dá'àn.
ฉันบอกคุณได้ว่าข้อนี้ทำอย่างไร แต่บอกคำตอบคุณไม่ได้

我們能看著他們有困難不幫助嗎？
Wǒmen néng kàn zhe tāmen yǒu kùnnán bù bāngzhù ma?
พวกเราเห็นพวกเขาลำบากแล้วไม่ช่วยเหลือได้หรือ

不能只考慮個人，要多想集體。
Bù néng zhǐ kǎolǜ gèrén, yào duō xiǎng jí tǐ.
จะพิจารณาแต่ตัวบุคคลไม่ได้ ต้องคิดถึงส่วนรวมให้มาก

6) แสดงการอนุญาตหรือยินยอมตามสภาพแวดล้อม ส่วนมากใช้ในการถามหรือการปฏิเสธ รูปปกติใช้ 'kěyǐ' เช่น

這兒能不能抽煙？那兒可以抽煙，這兒不能。
Zhèr néng bù néng chōuyān? Nàr kěyǐ chōuyān, zhèr bù néng.
ที่นี่สูบบุหรี่ได้ไหม ตรงนั้นสูบบุหรี่ได้ ตรงนี้สูบไม่ได้

你能不能快點兒？
Nǐ néng bù néng kuài diǎnr?
คุณเร็วหน่อยได้ไหม

ก) ความหมายของ 'kěyǐ' แบ่งได้ 4 ความหมาย คือ

1) แสดงว่ามีความเป็นไปได้ 'kěyǐ' ในความหมายนี้สามารถใช้ตอบคำถามใดๆ ได้ และมักใช้ "bù néng" ในการปฏิเสธ เช่น

你明天可以再來一趟嗎？可以。
Nǐ míngtiān kěyǐ zài lái yī tàng ma? Kěyǐ.
พรุ่งนี้คุณมาอีกครั้งได้ไหม ได้

我明天有事，不能來了。
Wǒ míngtiān yǒu shì, bù néng lái le.
พรุ่งนี้ฉันมีธุระ มาไม่ได้แล้ว

'kěyǐ' ในความหมายนี้ยังสามารถวางไว้หน้าประธานได้ เช่น

一個人來不及抄，可以兩個人抄。
Yī gè rén lái bù jí chāo, kěyǐ liǎng gè rén chāo.
คนเดียวลอกไม่ทัน สองคนลอกก็ได้

可以他去，也可以你去。
Kěyǐ tā qù, yě kěyǐ nǐ qù.
เขาไปก็ได้ คุณไปก็ได้

2) แสดงว่ามีประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด 'kěyǐ' ในความหมายนี้สามารถใช้ตอบคำถามใดๆ ได้ และมักใช้ "bù néng" ในการปฏิเสธ เช่น

棉花可以織布，棉籽還可以榨油。
Miánhuā kěyǐ zhībù, miánzǐ hái kěyǐ zhàoyóu.
ดอกฝ้ายใช้ทอผ้าได้ เมล็ดฝ้ายใช้กลั่นน้ำมันได้

木材不經過防腐處理，就不能做枕木。
Mùcái bù jīngguò fángfǔ chǔlǐ, jiù bù néng zuò zhěnmù.
ไม้ที่ไม่ผ่านขบวนการอบแห้ง จะนำมาทำหมอนรถไฟไม่ได้

3) แสดงการอนุญาต ยินยอม ‘kěyǐ’ ในความหมายนี้สามารถใช้ตอบคำถามใดๆได้ และใช้ “bù néng” หรือ “bù kěyǐ” ในการปฏิเสธก็ได้ เช่น

他可以去，你也可以去。
Tā kěyǐ qù, nǐ yě kěyǐ qù.
เขาไปได้ คุณก็ไปได้

這項工作我沒有經驗，不過我可以試試。
Zhè xiàng gōngzuò wǒ méi yǒu jīngyàn, bù guò wǒ kěyǐ shìshì.
งานชิ้นนี้ฉันไม่มีประสบการณ์ แต่ฉันลองทำได้

顏色太淺了，可以再深一些。
Yánsè tài qiǎn le, kěyǐ zài shēn yīxiē.
สีอ่อนไปแล้ว เข้มอีกหน่อยก็ได้

4) แสดงว่ามีค่า คู่มีค่า ควรค่า ‘kěyǐ’ ในความหมายนี้ไม่สามารถใช้ตอบคำถามใดๆได้ และในการปฏิเสธจะไม่ใช้ “bù kěyǐ” แต่จะใช้ “bù zhíde” เช่น

這個問題很可以研究一番。
Zhè gè wèntí hěn kěyǐ yánjiū yī fān.
ปัญหานี้สมควรอย่างยิ่งที่จะศึกษาสักครั้ง

他覺得路遠，不值得去，我倒覺得還可以去看看。
Tā juéde lù yuǎn, bù zhíde qù, wǒ dào juéde hái kěyǐ qù kànkàn.
เขารู้สึกว่าหนทางไกล ไม่คุ้มที่จะไป แต่ฉันรู้สึกว่ายังควรที่จะไปดูสักหน่อย

นอกจากนี้ Lǚ Shūxiāng (1999:415-416) ยังได้เปรียบเทียบการใช้และความหมายของคำกริยาช่วย ‘huì’ กับ ‘néng’ และ ‘néng’ กับ ‘kěyǐ’ ไว้ดังนี้

ง) เปรียบเทียบการใช้และความหมายของคำกริยาช่วย ‘huì’ กับ ‘néng’

1) การฝึกฝนการกระทำหรือเทคนิคบางอย่างในขั้นเริ่มต้นจะใช้ ‘huì’ หรือ ‘néng’ ก็ได้ เช่น

他會（能）開這臺機器了。
Tā huì (néng) kāi zhè tái jīqì le.
เขาเปิดใช้เครื่องจักรเครื่องนี้ได้แล้ว

以前他不會游泳，經過練習，現在會（能）游了。
 Yǐqián tā bù huì yóuyǒng, jīngguò liànxí, xiànzài huì (néng) yóu le.
 เมื่อก่อนเขาว่ายน้ำไม่เป็น หลังจากผ่านการฝึกฝน ตอนนี้ก็ว่ายน้ำได้แล้ว

2) การฟื้นฟูความสามารถใช้ ‘néng’ เท่านั้น เช่น

我病好了，能勞動了。
 Wǒ bìng hǎo le, néng láodòng le.
 ฉันหายป่วยแล้ว ทำงานได้แล้ว

他的腿傷好了，能慢慢兒走幾步了。
 Tā de tuǐ shāng hǎo le, néng mànmanr zǒu jǐ bù le.
 อาการบาดเจ็บที่ขาของเขาหายดีแล้ว สามารถเดินอย่างช้าๆ ได้หลายก้าวแล้ว

3) แสดงว่ามีความสามารถอย่างหนึ่งอย่างใดอย่างเทียบพร้อม ใช้ ‘huì’ หรือ ‘néng’ ก็ได้

เช่น

小李會（能）刻鋼板。
 Xiǎo Lǐ huì (néng) kē gāngbǎn.
 เสี่ยวหลี่สามารถแกะสลักแผ่นเหล็กได้

他會（能）跳舞。
 Tā huì (néng) tiàowǔ.
 เขาสามารถเต้นรำได้

4) แสดงว่าบรรลุถึงประสิทธิผลบางอย่าง ใช้ ‘néng’ เท่านั้น เช่น

他能刻鋼板，一小時能刻一千多字。
 Tā néng kē gāngbǎn, yī xiǎoshí néng kē yīqiān duō zì.
 เขาแกะสลักแผ่นเหล็กได้ หนึ่งชั่วโมงสามารถแกะตัวอักษรได้หนึ่งพันกว่าตัว

他一小時能打一千字。
 Tā yī xiǎoshí néng dǎ yīqiān zì.
 ในหนึ่งชั่วโมง เขาสามารถพิมพ์ตีได้ 1,000 ตัว

5) แสดงถึงความเป็นไปได้ จะใช้ ‘huì’ หรือ ‘néng’ ก็ได้ เช่น

下這麼大雨，她會（能）來嗎？
 Xià zhème dà yǔ, tā huì (néng) lái ma?
 ฝนตกหนักแบบนี้ เขาจะมาได้ไหม

早晨有霧，今天大概能（會）放晴了。
 Zǎochén yǒu wù, jīntiān dàgài néng (huì) fàngqíng le.
 เมื่อเช้ามีหมอก วันนี้คงจะอากาศปลอดโปร่งแล้วล่ะ

จ) เปรียบเทียบการใช้และความหมายของ ‘néng’ กับ ‘kěyǐ’

1) ‘néng’ ใช้แสดงถึงความสามารถเป็นหลัก ส่วน ‘kěyǐ’ ใช้แสดงความเป็นไปได้เป็นหลัก แต่บางครั้ง ‘kěyǐ’ ก็แสดงถึงความสามารถได้ เช่น

小弟弟能走路了。
 Xiǎo didi néng zǒulù le.
 น้องชายคนเล็กเดินได้แล้ว

(‘néng’ ในประโยคนี้แสดงถึง ความสามารถ)

他很能吃，一頓可以吃四大碗飯。
 Tā hěn néng chī, yī dùn kěyǐ chī sì dà wǎn fàn.
 เขากินเก่งมาก มือหนึ่งสามารถกินข้าวได้สี่ชามใหญ่ๆ

(‘kěyǐ’ ในประโยคนี้แสดงถึง ความสามารถ)

貨已經發了，月底可以收到。
 Huò yǐjīng fā le, yuè dǐ kěyǐ shōudào.
 สินค้าส่งไปแล้ว สินค้าเดือนคงจะได้รับ

(‘kěyǐ’ ในประโยคนี้แสดงถึง ความเป็นไปได้)

2) ‘néng’ สามารถแสดงถึงความเป็นไปได้โดยพิจารณาจากเหตุผลหรือสภาพแวดล้อมแต่ ‘kěyǐ’ ใช้ไม่ได้ เช่น

這麼晚他還能來嗎？
 Zhème wǎn tā hái néng lái ma?
 ดึกขนาดนี้ เขายังมาได้ไหม

(ในความคิดของผู้ฟัง เขามาได้ไหม)

*¹ 這麼晚他還可以來嗎？

* Zhème wǎn tā hái kěyǐ lái ma?

¹ เมื่อมีเครื่องหมาย * ปรากฏอยู่หน้าประโยค หมายความว่าประโยคนั้นใช้ผิด ซึ่งอาจใช้ผิดด้านความหมายในหัวข้อนั้นหรืออาจใช้ผิดด้านไวยากรณ์

(‘kěyǐ’ สามารถใช้ในประโยคนี้ได้ ไม่ผิดด้านไวยากรณ์ แต่ ‘kěyǐ’ ในประโยคนี้ไม่ได้มีความหมาย แสดงถึงความเป็นไปได้โดยพิจารณาจากเหตุผลหรือสภาพแวดล้อม แต่มีความหมายแสดงถึง “การอนุญาต ยินยอม เห็นชอบ”)

他們能趕得上嗎？

Tāmen néng gǎn de shàng ma?

พวกเขาจะตามมาทันไหม

(ในความคิดของผู้ฟัง คิดว่าพวกเขาจะตามมาทันไหม)

* 他們可以趕得上嗎？

* Tāmen kěyǐ gǎn de shàng ma?

(‘kěyǐ’ ไม่สามารถแสดงถึงความเป็นไปได้โดยพิจารณาจากเหตุผลหรือสภาพแวดล้อม จึงไม่สามารถใช้ ‘kěyǐ’ ในประโยคนี้ได้)

3) ‘néng’ สามารถใช้ร่วมกับ “yuànyì” ได้ แต่ “kěyǐ” ใช้ไม่ได้ เช่น

你不讓他報名，他能願意嗎？

Nǐ bù ràng tā bàomíng, tā néng yuànyì ma?

คุณไม่ให้เขาสมัคร เขาจะพอใจหรือ

* 你不讓他報名，他可以願意嗎？

* Nǐ bù ràng tā bàomíng, tā kěyǐ yuànyì ma?

他們能願意留在這裡嗎？

Tāmen néng yuànyì liú zài zhèlǐ ma?

พวกเขาจะยอมอยู่ที่นี้ไหม

* 他們可以願意留在這裡嗎？

* Tāmen kěyǐ yuànyì liú zài zhèlǐ ma?

4) ‘kěyǐ’ สามารถทำหน้าที่เป็นภาคแสดง ในประโยคที่มีประโยคสั้นๆหรือกริยาวลีทำหน้าที่เป็นประธานได้ แต่ ‘néng’ ใช้เช่นนี้ไม่ได้ เช่น

這本書你送給他也可以。

Zhèi běn shū nǐ sòng gěi tā yě kěyǐ.

หนังสือเล่มนี้ คุณจะให้เขาก็ได้

* 這本書你送給他也能。

* Zhèi běn shū nǐ sòng gěi tā yě néng.

這樣分析也是可以的。
Zhèyàng fēnxī yě shì kěyǐ de.
วิเคราะห์แบบนี้ก็ได้นะ

* 這樣分析也是能的。
* Zhèyàng fēnxī yě shì néng de.

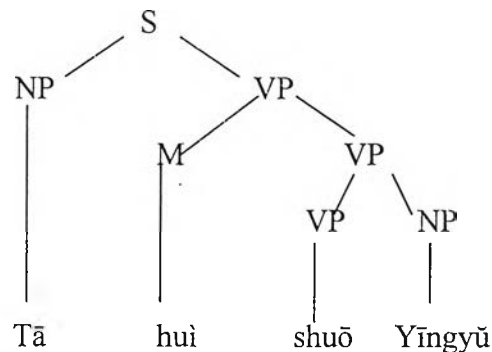
2.1.2 แนวคิดของ Xǔ Héping (許和平)

Xǔ Héping(1993: 81-95)มีแนวคิดเกี่ยวกับคำกริยาช่วย ‘hui’ ที่ต่างจากหนังสือไวยากรณ์โดยทั่วไป คือจะวิเคราะห์ความหมายของ ‘hui’ โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ‘hui’ กับประธานในประโยค และแบ่ง ‘hui’ ออกเป็น 2 อย่าง คือ

ก) ‘hui’ ของ “ประธาน” แทนด้วย ‘hui(1)’ เช่น

他會說英語。
Tā huì shuō Yīngyǔ.

เขาพูดภาษาอังกฤษได้ (อธิบายโครงสร้างประโยคโดยแผนภาพด้านล่าง)²



‘hui(1)’ มีความหมายสำคัญอยู่ 3 ความหมาย ในที่นี้จะนำไปเปรียบเทียบกับ ‘néng’ ดังนี้

- 1) ความสามารถด้านเทคนิคทั่วไป ซึ่งมีความแตกต่างจาก ‘néng’ คือ
 - 1.1) ความสามารถที่เป็นนามธรรม ใช้ ‘hui’ หรือ ‘néng’ ก็ได้ เช่น

² ในแผนภาพนี้ S (Subject) ใช้แทนประธาน NP (Noun Phrase) ใช้แทนนามวลี VP (Verb Phrase) ใช้แทนกริยาวลี และ M (Modal) ใช้แทนคำกริยาช่วย

鴨子會浮水。
Yāzi huì fúshuǐ.
เป็ดว่ายน้ำได้

她會彈鋼琴。
Tā huì tán gāngqín.
เขาเล่นเปียโนได้

1.2) ความสามารถที่เป็นรูปธรรม ใช้ ‘néng’ เช่น

他—小時能打兩千字。
Tā yī xiǎoshí néng dǎ liǎngqiān zì.
ในหนึ่งชั่วโมงเขาสามารถพิมพ์ดีดได้ 2,000 ตัว

他—天能走三十公里。
Tā yī tiān néng zǒu sānshí gōnglǐ.
ในหนึ่งวัน เขาสามารถเดินได้ 30 กิโลเมตร

1.3) ความสามารถทางร่างกาย หลังการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งใช้ ‘néng’ เช่น

他病好了，能工作了。
Tā bìng hǎo le, néng gōngzuò le.
เขาหายป่วยแล้ว สามารถทำงานได้แล้ว

他感冒好了，能游泳了。
Tā gǎnmào hǎo le, néng yóuyǒng le.
เขาหายจากหวัดแล้ว ว่ายน้ำได้แล้ว

1.4) ประสิทธิภาพหรือสมรรถภาพที่มีอยู่ในสิ่งของหนึ่งๆ ใช้ ‘néng’ เช่น

禮堂能坐五百人。
Lǐtǎng néng zuò wǔbǎi rén.
หอประชุมสามารถจุคนได้ 500 คน

這房間能住三個人。
Zhè fángjiān néng zhù sān gè rén.
ห้องนี้อยู่ได้สามคน

2) แสดงว่าเชี่ยวชาญชำนาญ ‘hui(1)’ กับ ‘néng’ ในความหมายนี้ต่างกันว่า ‘hui(1)’ จะเน้นด้านเทคนิค ส่วน ‘néng’ จะเน้นที่ความสามารถทางร่างกาย เช่น

他很會吃。

Tā hěn huì chī.

เขากินเก่งมาก

(รู้วิธีที่จะกินอาหารชนิดนั้น หรือรู้ว่าควรเลือกกินอะไร อย่างไร)

他很能吃。

Tā hěn néng chī.

เขากินเก่งมาก

(สามารถกินได้เป็นจำนวนมาก)

3) แสดงการบ่น หรือโทษ ซึ่ง ‘néng’ ไม่มีความหมายนี้ เช่น

她一天到晚就會唱。

Tā yītiāndàowǎn jiù huì chàng.

เขาได้แต่ร้องเพลงทั้งวัน

他只會跟別人要錢。

Tā zhǐ huì gēn biérén yào qián.

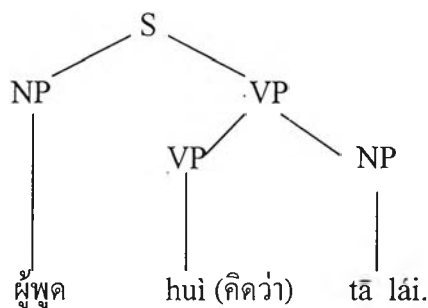
เขาได้แต่ขอเงินคนอื่น

ข) ‘huì’ ของ “ผู้พูด” แทนด้วย ‘huì(2)’ เช่น

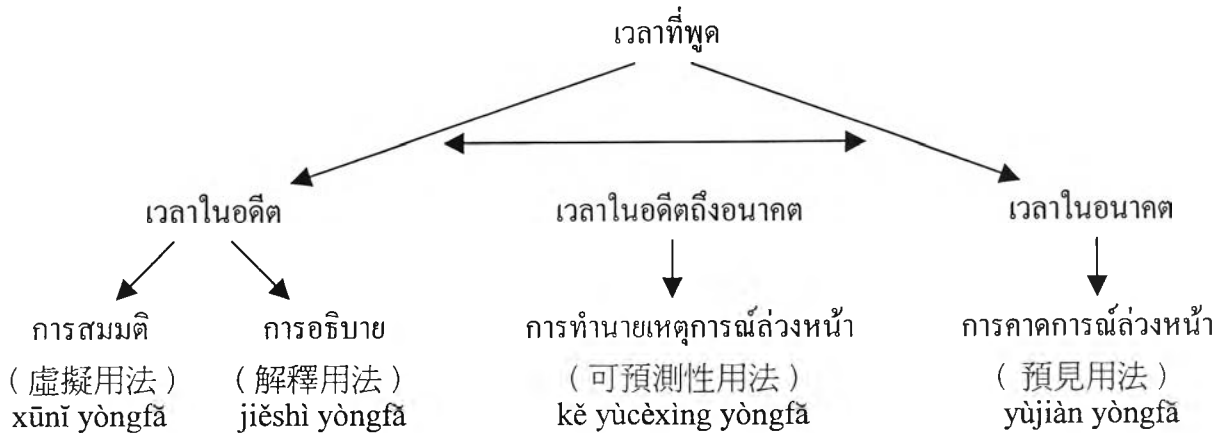
他會來的。

Tā huì lái de.

เขาคงมาแน่ (อธิบายโครงสร้างประโยคโดยแผนภาพด้านล่าง)



ความหมายของ ‘huì(2)’ แบ่งตามเวลาที่ผู้พูดพูดประโยคนั้นจาก 3 ช่วงเวลา คือ เวลาในอดีต เวลาในอดีตถึงอนาคต และเวลาในอนาคต จากสามช่วงเวลาดังกล่าว ความหมายของ ‘huì(2)’ จะแบ่งออกเป็น 4 ความหมาย ดังแผนภาพด้านล่าง



1) “การคาดการณ์ล่วงหน้า” หมายความว่า ผู้พูดคิดว่าการกระทำนั้นจะเกิดขึ้นในอนาคต

เช่น

崑崙山上將留下他的劣跡，你身上會染上洗不下去的污痕。

Kūnlún Shān shàng jiāng liúxia tā de lièjì, nǐ shēnshàng huì rǎnshàng xǐ bù xiàqu de wūhén.

บนเขาคุณหลุนจะเหลือไว้แต่พฤติกรรมที่ชั่วร้ายของเขา บนตัวคุณจะมีความสกปรกที่ล้างออกไม่ได้

แน่

ในบางครั้ง “การคาดการณ์ล่วงหน้า” ของ ‘hui(2)’ ก็แสดงการตกปากรับคำว่าจะทำกริยานั้น เช่น

你放心，我們會盡力幫你渡過難關。

Nǐ fàngxīn, wǒmen huì jìnli bāng nǐ dùguò nánguān.

คุณวางใจเถอะ พวกเราจะช่วยอย่างเต็มที่ให้คุณผ่านอุปสรรคไปได้

2) “การทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า” หมายความว่า ผู้พูดมีความมั่นใจว่าจะเกิดการกระทำหรือเหตุการณ์นั้นขึ้นเนื่องจากปัจจัยบางอย่าง เช่น

流動太慢，就會出現電火花。

Liúdòng tài màn, jiù huì chūxiàn diàn huāhuǒ.

การเคลื่อนไหวน้ำช้าเกินไป จะทำให้เกิดประกายไฟได้

她聽到這個消息，必然會感到驚訝的。

Tā tīngdào zhè gè xiāoxi, bìrán huì gǎndào jīngyà de.

เมื่อเขาได้ยินข่าวนี้ ต้องรู้สึกประหลาดใจแน่ๆเลยละ

3) “การสมมติ” หมายความว่า ผู้พูดสร้างเงื่อนไขบางอย่างขึ้น เพื่อคาดคะเนถึงสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น

還有呢，他要是討個小老婆，爲的是生兒子，大家也不會這樣見神見鬼的。

Háiyǒu ne, tā yàoshì tǎo gè xiǎo lǎopo, wèi de shì shēng érzi, dàjiā yě bù huì zhèyàng jiànshén jiànguǐ de.

อีกอย่าง ถ้าเขามีเมียน้อยเพื่อที่จะมีลูกชายแล้วละก็ ทุกคนก็คงไม่แสดงท่าทีแปลกๆแบบนี้

大小姐要是有你這樣一位哥哥，也不會弄到現在這種地步。

Dà xiǎojiě yàoshì yǒu nǐ zhèyàng yī wèi gēge, yě bù huì nòngdào zhè zhǒng dìbù.

ถ้าหากคุณหนูใหญ่มีพี่ชายแบบคุณสักคน ตอนนี้ก็คงจะไม่ตกอยู่ในสภาพเช่นนี้

4) “การอธิบาย” หมายความว่า ผู้พูดอธิบายถึงสาเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น

他一生光明磊落，身後才會受到人們的尊敬和愛戴。

Tā yīshēng guāngmíng lěiluò, shēn hòu cái huì shòudào rénmen de zūnjìng hé àidài.

เขาตรงไปตรงมาตลอดชีวิต หลังจากตายไปแล้วจึงได้รับความเคารพและความรักจากคนอื่น

我勸了他半天，要不我還不會這樣晚來。

Wǒ quànle tā bàntiān, yàobù wǒ hái bù huì zhèyàng wǎn lái.

ฉันชักชวนเขาอยู่ตั้งนาน ไม่เช่นนั้นฉันก็คงจะไม่มาช้าแบบนี้

2.1.3 แนวคิดของ Chén Guānglǐ (陳光磊)

Chén Guānglǐ (1994: 150-153) มีแนวคิดที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเรียกคำกริยาช่วยว่า Zhù dòngcí (助動詞) หรือ Néngyuàn dòngcí (能願動詞) ดังที่นักไวยากรณ์คนอื่นๆ เรียก แต่ควรจะเรียกว่า Héngcí (衡詞) รวมทั้งได้กล่าวถึงลักษณะเด่นของ Héngcí ไว้ดังนี้

ก) สามารถทำหน้าที่ภาคแสดงได้ แต่ไม่สามารถทำหน้าที่เป็นประธาน เช่น

對面的木橋太小會跌倒行人。

Duìmiàn de mùqiáo tài xiǎo huì diēdǎo xíng rén.

สะพานไม้ที่อยู่ด้านตรงข้ามเล็กเกินไป อาจทำให้ผู้สัญจรตกลงไปได้

這個病能好。

Zhèi gè bìng néng hǎo.

โรคนี้นหายได้

這地方可以游泳。

Zhè dìfāng kěyǐ yóuyǒng.

ที่นี่ว่ายน้ำได้

ข) สามารถตามหลังด้วยคำที่แสดงกริยาอาการเท่านั้น ไม่สามารถตามด้วยคำนาม เช่น

她不如娘會打扮。
Tā bù rú niáng huì dǎbàn.
เขาแต่งตัวเก่งไม่เท่าแม่

他能讀書寫字。
Tā néng dú shū xiě zì.
เขาอ่านออกเขียนได้

現在你可以進來。
Xiànzài nǐ kěyǐ jìnlai.
ตอนนี้คุณสามารถเข้ามาได้

ก) ใช้รูปแบบคำถาม “X 怎樣？” หรือ “X 不 X” ได้ แต่ใช้รูปแบบคำถาม “X 什麼？”
ไม่ได้ เช่น

據說至少要半個月才能上手術臺。
Jùshuō zhìshǎo yào bàn gè yuè cái néng shàng shǒushùtái.
พูดกันว่า อย่างน้อยต้องอีกครึ่งเดือนจึงจะผ่าตัดได้

據說至少要半個月才能怎樣？
Jùshuō zhìshǎo yào bàn gè yuè cái néng zěnyàng?
พูดกันว่า อย่างน้อยต้องอีกครึ่งเดือนแล้วจะเป็นอย่างไรหรือ

* 據說至少要半個月才能什麼？
* Jùshuō zhìshǎo yào bàn gè yuè cái néng shénme?

他會忘了把東西帶來。
Tā huì wàngle bǎ dōngxi dàilai.
เขาอาจจะลืมนำของมา

他會不會忘了把東西帶來？
Tā huì bù huì wàngle bǎ dōngxi dàilai?
เป็นไปได้ไหมว่าเขาจะลืมนำของมา

* 他會什麼？
* Tā huì shénme?

ง) ตามหลังคำวิเศษณ์ “dōu” (都) “yě” (也) “yǐjīng” (已經) “bù” (不) “hěn”
(很) ได้ เช่น

他們都能打網球。
Tāmen dōu néng dǎ wǎngqiú.
พวกเขาตีเทนนิสได้ทุกคน

你們先到車間去參觀也可以。
Nǐmen xiān dào chējiān qù cānguān yě kěyǐ.
พวกคุณไปเยี่ยมชมโรงงานก่อนก็ได้

他休息了十多天，已經可以下床了。
Tā xiūxiēle shí duō tiān, yǐjīng kěyǐ xiàchuáng le.
เขาพักผ่อนมา 10 กว่าวันแล้ว ลงจากเตียงได้แล้ว

不到夜間十點多，他不會上床。
Bù dào yè jiān shí diǎn duō, tā bù huì shàngchuáng.
ถ้ายังไม่ถึงสี่ทุ่มกว่า เขาไม่มีทางเข้านอน

爺爺很會喝酒，別人是喝不過他的。
Yéye hěn huì hē jiǔ, biérén shì hē bùguò tā de.
ปู่ดื่มเหล้าเก่งมาก ใครก็ดื่มสู้เขาไม่ได้

จ) ไม่สามารถตามหลังด้วย “le” (了) “zhe” (著) “guo” (過) “qilai” (起來)

เช่น

- * 他可以了唱歌。
- * Tā kěyǐle chàng gē.
- * 小李會著來的。
- * Xiǎo Lǐ huìzhe lái de.
- * 他能過說普通話。
- * Tā néngguo shuō Pǔtōnghuà.
- * 這孩子幹活，樣樣都能起來。
- * Zhè háizi gàn huó, yàngyàng dōu néng qilai.

จ) สามารถใช้เป็นภาคแสดงตามคำพัง หรือใช้ตอบคำถามตามคำพังได้ เช่น

我的健康狀況還可以。
Wǒ de jiànkāng zhuàngkuàng hái kěyǐ.
สุขภาพของฉันยังใช้ได้

你會說英語嗎？會。
Nǐ huì shuō Yīngyǔ ma? Huì.
คุณพูดภาษาอังกฤษได้ไหม ได้

ข) สามารถตามด้วย Héngcí คำอื่นได้ เช่น

你叫他別去，他會肯嗎？
Nǐ jiào tā bié qù, tā huì kěn ma?
คุณบอกเขาไม่ให้ไป เขาจะยอมหรือ

你這樣做，他能願意嗎？
Nǐ zhèyàng zuò, tā néng yuànyì ma?
คุณทำแบบนี้ เขาจะพอใจหรือ

๗) สามารถใช้ในโครงสร้าง “shi...de” (是...的) ได้ เช่น

媽媽在外邊，這樣是不可以的。
Māma zài wàibiān, zhèyàng shì bù kěyǐ de.
แม่อยู่ข้างนอก แบบนี้ไม่ได้นะ

你這樣翻譯也是可以的。
Nǐ zhèyàng fānyì yě shì kěyǐ de.
คุณแปลแบบนี้ก็ได้

Chén Guānglèi (1994:141-142) ยังให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ในประโยคที่มีคำกริยาช่วย เมื่อตัดคำกริยาช่วยนั้นออกแล้วถึงแม้โครงสร้างประโยคยังคงสมบูรณ์อยู่ แต่ประโยคจะมีความบกพร่องคือถ้าประธานของประโยคเป็นสิ่งไม่มีชีวิต เมื่อตัดคำกริยาช่วยออก ประโยคจะผิด เพราะประธานไม่สามารถกระทำกริยานั้นได้ แต่ถ้าประธานของประโยคเป็นสิ่งมีชีวิต เมื่อตัดคำกริยาช่วยออก ไวยากรณ์ของประโยคยังคงถูกต้อง แต่ความหมายจะต่างกัน เช่น

這地方可以游泳。
Zhè dìfāng kěyǐ yóuyǒng.
ที่นี่ว่ายน้ำได้

(ถ้าตัด ‘kěyǐ’ ที่มีความหมายแสดงการอนุญาต ยินยอม เห็นชอบออก ประโยคนี้จะผิดทันที เพราะประธาน “ที่นี่” ไม่สามารถกระทำกริยา “ว่ายน้ำ” ได้)

這個病能好。
Zhèi gè bìng néng hǎo.
โรคนี้นายได้

(ถ้าตัด ‘néng’ ที่มีความหมายแสดงถึงความเป็นไปได้ ออก ประโยคนี้จะผิดทันที เพราะประธาน “โรคนี้นี้” ไม่สามารถแสดงกริยาอาการ “หาย” ได้ด้วยตัวเอง แต่จะแสดงกริยาอาการ “หาย” ได้ เพราะถูกกระทำ เช่นได้รับการเยียวยา)

他能讀書寫字。
Tā néng dú shū xiě zì.
เขาอ่านออกเขียนได้

(กล่าวถึงความสามารถของเขา)

他讀書寫字。

Tā dú shū xiě zì.

เขาอ่านและเขียนหนังสือ

(เมื่อตัด ‘néng’ ออก ไวยากรณ์ของประโยคยังคงถูกต้อง แต่ความหมายจะต่างออกไป คือประโยคนี้อธิบายถึงการกระทำของเขา)

นอกจากนี้ Chén Guānglěi (1994:153) ยังกล่าวถึงความแตกต่างของ ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ว่า ‘néng’ สามารถใช้ในโครงสร้าง suǒ...de (所...的) ได้ แต่ ‘hui’ กับ ‘kěyǐ’ ใช้ในโครงสร้างนี้ไม่ได้

เช่น

...即使您在保險公司所能接受的程度內很快恢復了。

...Jíshǐ nín zài bǎoxiǎn gōngsī suǒ néng jiěshòu de chéngdù nèi hěn kuài huīfù le.

...ถึงแม้ว่าคุณจะคืนสู่สภาพปกติอย่างรวดเร็วในระดับที่บริษัทประกันภัยสามารถรับได้แล้วก็ตาม

他所能讀的書都是英文書。

Tā suǒ néng dú de shū dōu shì Yīngwén shū.

หนังสือที่เขาสามารถอ่านได้เป็นหนังสือภาษาอังกฤษทั้งหมด

2.1.4 แนวคิดของ Mèng Xiángyīng (孟祥英)

Mèng Xiángyīng (1989: 57-61) กล่าวว่า นักเรียนต่างชาติมักมีปัญหาในการใช้คำกริยาช่วย โดยเฉพาะ ‘hui’ กับ ‘néng’ เขาจึงทำการวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในการนำไปใช้ รวมทั้งกล่าวถึงความแตกต่างด้านความหมายระหว่าง ‘hui’ กับ ‘néng’ ด้วย

ก) วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในการใช้ ‘hui’ และ ‘néng’

1) ในประโยคที่ควรใช้ ‘hui’ หรือ ‘néng’ แต่ไม่ใช่

คำกริยาช่วย ‘hui’ กับ ‘néng’ มักวางอยู่หน้าคำกริยา หรือคำคุณศัพท์ หรือกลุ่มคำที่มีคำกริยา คำคุณศัพท์เป็นคำหลัก มีความหมายแสดงถึงความเป็นไปได้ของลักษณะหรือการกระทำ ในประโยคส่วนใหญ่ เมื่อตัด ‘hui’ หรือ ‘néng’ ออก ประโยคยังคงสมบูรณ์และไม่มีผลต่อความหมายมากนัก นักเรียนต่างชาติส่วนใหญ่จึงไม่ให้ความสำคัญกับคำกริยาช่วย เท่ากับคำกริยาหรือคำคุณศัพท์ ซึ่งในความจริงแล้วในประโยคที่มีคำกริยาช่วย กับประโยคที่ไม่มีคำกริยาช่วยมีความแตกต่างกัน 3 ข้อ คือ

1.1) ในประโยคที่ควรใช้ ‘hui’ หรือ ‘néng’ แต่ไม่ใช่ ทำให้ความหมายไม่ชัดเจน เช่น

明天他一定（會）來。
Míngtiān tā yīdìng (huì) lái.
พรุ่งนี้เขา(จะต้อง)มาแน่นอน

發展生產，才（能）提高人民的生活水平。
Fāzhǎn shēngchǎn, cái (néng) tígāo rénmín de shēnghuó shuǐpíng.
ต้องขยายการผลิต ถึงจะ(สามารถ)ยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชน

1.2) ในประโยคที่ใช้ ‘huì’ หรือ ‘néng’ กับประโยคที่ไม่ใช่ มีความหมายต่างกันชัดเจน

เช่น

他會唱京戲³。
Tā huì chàng jīngxì.
เขาร้องโอเปร่าปักกิ่งได้
(แสดงว่าเขามีความสามารถในการร้องโอเปร่าปักกิ่ง)

他唱京戲。
Tā chàng jīngxì.
เขาร้องโอเปร่าปักกิ่ง
(บอกถึงการกระทำของเขา)

他們能來。
Tāmen néng lái.
พวกเขาอาจจะมา
(แสดงถึงความเป็นไปได้ที่เขาจะมา)

³ เป็นละครประเภทหนึ่งของจีน มีมาตั้งแต่กลางสมัยราชวงศ์ซิง ได้ยึดเอาท่วงทำนองผีหวง (皮黃 pífhuáng) ท่วงทำนองผีหวง ประกอบด้วยทำนองซีผี 西皮 xīpí ซึ่งเป็นท่วงทำนองเพลงในการขับร้องที่สืบทอดมาจากมณฑลฉ่านซี 陝西省 Shǎnxī Shěng ใช้หูฉิน 胡琴 húqín บรรเลงประกอบ และทำนองเอ๋อร์หวง 二黃 หรือ 二簧 èrhuang ซึ่งเป็นท่วงทำนองเพลงในการขับร้องที่มีต้นกำเนิดมาจากอำเภอหวงผี 黃陂縣 Huángpí Xiàn และอำเภอหวงกาง 黃岡縣 Huáng gāng Xiàn ที่อยู่ ในมณฑลหูเป่ย์ 湖北省 Húběi Shěng ใช้พิณหูฉินบรรเลงประกอบเช่นกัน) เป็นท่วงทำนองหลักของละคร เดิมทีเป็นที่นิยมในมณฑลอานฮุย 安徽省 Ānhuī Shěng จากนั้นค่อยๆแพร่ขยายเข้ามาในปักกิ่ง ท่วงทำนองของมณฑลอานฮุยได้ผสมผสานเข้ากับทำนองเพลงของชาวฮั่น แล้วพัฒนาเป็นละคร โอเปร่าปักกิ่งในที่สุด และมีอีกชื่อเรียกหนึ่งว่า “jīngjù” (京劇) (Zhōngguó Shèhuì Kēxuéyuàn Yǔyán Yánjiūsuo Cídiǎn Piānjí Shì, 1997: 663)

他們來。
Tāmen lái.

พวกเขามา

(บอกถึงการกระทำของเขา)

1.3) ในประโยคที่ใช้ ‘hui’ หรือ ‘néng’ กับประโยคที่ไม่ใช่ จะมีความหมายแตกต่างกัน แต่ไม่ชัดเจน เช่น

你的意見很好，我想領導一定會考慮。
Nǐ de yìjiàn hěn hǎo, wǒ xiǎng língdǎo yīdìng huì kǎolǚ.

ความคิดเห็นของคุณดีมาก ฉันว่าหัวหน้าต้องพิจารณาแน่

(‘hui’ แสดงถึงความเป็นไปได้ในอนาคต)

你的意見很好，我想領導一定考慮。
Nǐ de yìjiàn hěn hǎo, wǒ xiǎng língdǎo yīdìng kǎolǚ.

ความคิดเห็นของคุณดีมาก ฉันว่าหัวหน้าต้องพิจารณา

(ผู้พูดคาดคะเนว่าจะเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้นในอนาคต)

這樣鍛煉，身體才能健康。
Zhèyàng duànliàn, shēntǐ cái néng jiànkāng.

ออกกำลังกายแบบนี้ ร่างกายจึงจะแข็งแรงได้

(‘néng’ แสดงถึงความเป็นไปได้ในอนาคต)

這樣鍛煉，身體才健康。
Zhèyàng duànliàn, shēntǐ cái jiànkāng.

ออกกำลังกายแบบนี้ ร่างกายจึงจะแข็งแรง

(ผู้พูดกล่าวถึงเหตุว่าถ้าออกกำลังกาย ก็จะเกิดผล คือ ร่างกายแข็งแรง)

2) ใช้ ‘hui’ หรือ ‘néng’ แทนที่คำกริยาแท้ในประโยค

คำกริยาช่วย ‘hui’ และ ‘néng’ ที่มีความหมายแสดงถึง “ความสามารถ” มีลักษณะใกล้เคียงกับคำกริยามาก จึงมักทำให้เกิดปัญหา 2 ข้อ คือ

2.1) ใช้ ‘hui’ หรือ ‘néng’ ผิด โดยนำไปใช้แทนคำกริยาในประโยคที่มีคำกริยามากกว่า 1 ตัว เช่น

他會用毛筆寫字。
Tā huì yòng máobǐ xiě zì.

เขาใช้พู่กันเขียนหนังสือเป็น

* 他會毛筆寫字。

* Tā huì máobǐ xiě zì.

(ประโยคนี้นี้ผิด เพราะหลังคำกริยาช่วยไม่สามารถตามด้วยคำนาม แต่ máobǐ ที่ตามหลัง ‘huì’ เป็นคำนาม)

他能跑一萬米不休息。

Tā néng pǎo yīwàn mǐ bù xiūxi.

เขาสามารถวิ่งพันเมตรโดยไม่หยุด

* 他能一萬米不休息。

* Tā néng pǎo yīwàn mǐ bù xiūxi.

(ประโยคนี้นี้ผิด เพราะหลังคำกริยาช่วยไม่สามารถตามด้วยคำนาม แต่ yīwàn mǐ ที่ตามหลัง ‘néng’ เป็นคำนาม)

2.2) สับสนในการใช้คำกริยาช่วย ‘néng’ กับคำกริยา ‘huì’ เช่น

* 我能英語，不能法語。

* Wǒ néng Yīngyǔ, bù néng Fǎyǔ.

我會英語，不會法語。

Wǒ huì Yīngyǔ, bù huì Fǎyǔ.

ฉันรู้ภาษาอังกฤษ ไม่รู้ภาษาฝรั่งเศส

3) วาง ‘huì’ หรือ ‘néng’ ผิดตำแหน่ง

นักเรียนต่างชาติมักคิดว่า ‘huì’ และ ‘néng’ ต้องวางติดกับคำกริยาหรือคำคุณศัพท์เท่านั้น จึงทำให้เกิดปัญหาการวางผิดตำแหน่ง เช่น

* 我被他們會圍起來。

* Wǒ bèi tāmen huì wéi qīlai.

我會被他們圍起來。

Wǒ huì bèi tāmen wéi qīlai.

ฉันอาจจะถูกพวกเขาล้อมไว้ได้

‘huì’ และ ‘néng’ ไม่จำเป็นต้องวางติดกับคำกริยาหรือคำคุณศัพท์ แต่สามารถมีคำชนิดอื่นมาแทรกได้ ซึ่งจะรวมกันเป็นกลุ่มคำกริยาช่วย “néngyuàn dòngcí cízǔ” (能願動詞詞組) เช่น

這個地方，我絕對不會再住下去。
Zhèi gè dìfang, wǒ juéduì bù huì zài zhù xiàqu.

ที่นี่ ฉันไม่อยู่ต่อไปเด็ดขาด

(ระหว่าง ‘hui’ กับคำกริยา “zhù” มีคำวิเศษณ์ “zài” แทรกอยู่)

你也不能完全沒有責任。
Nǐ yě bù néng wánquán méi yǒu zérèn.

คุณจะไม่รับผิดชอบเลยก็ไม่ได้

(ระหว่าง ‘néng’ กับคำกริยา “méiyǒu” มีคำคุณศัพท์ “wánquán” แทรกอยู่)

4) สับสนการใช้ ‘hui’ กับ ‘néng’ ซึ่งเกิดจากสาเหตุ 2 ประการ คือ

4.1) ไม่ทราบขอบเขตที่ชัดเจนด้านความหมายของ ‘hui’ และ ‘néng’

เนื่องจาก ‘néng’ มีขอบเขตของความหมายที่กว้างกว่า ‘hui’ คือ ‘néng’ สามารถแสดงถึงความหมายได้ 5 อย่าง ได้แก่ ความสามารถ ประโยชน์ เชี่ยวชาญ ความเป็นไปได้ และอนุญาต ส่วน ‘hui’ สามารถแสดงถึงความหมายได้ 3 อย่าง ได้แก่ ความสามารถ เชี่ยวชาญ และความเป็นไปได้ ดังนั้น ในบางครั้งสามารถใช้ ‘hui’ และ ‘néng’ แทนที่กันได้ แต่ในบางครั้งก็ใช้แทนที่กันไม่ได้ เช่น

* 這枝毛筆會畫畫兒嗎？

* Zhèi zhī máobǐ huì huà huàr ma?

* 我是第一個會來這裡的日本人。

* Wǒ shì dì yī gè huì lái zhèlǐ de Rìběnrén.

4.2) เลือกใช้โดยไม่ได้พิจารณาถึงความหมายพื้นฐานของ ‘hui’ กับ ‘néng’

จะเห็นว่า ความหมายของ ‘néng’ ครอบคลุมถึงความหมายของ ‘hui’ จึงอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่า ในประโยคที่ใช้ ‘hui’ ได้ ก็สามารถใส่ ‘néng’ แทนที่ได้ จึงเลือกใช้ ‘néng’ เพียงตัวเดียว ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง เพราะยังมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน เช่น

* 我知道你能反對，但是我不得不這樣做。

* Wǒ zhīdao nǐ néng fǎnduì, dànshì wǒ bù dé bú zhèyàng zuò.

(ประโยคนี้ผิดเพราะ ในประโยคบอกเล่า กริยาวลีที่ตามหลัง ‘néng’ จะต้องมีความหมายในแง่บวก หรือมีความหมายเป็นกลางเท่านั้น ส่วนกริยาวลีที่ตามหลัง ‘hui’ จะมีความหมายในแง่ใดก็ได้ ซึ่งกริยาวลีในประโยคนี้ คือ fǎnduì มีความหมายแง่ลบ จึงใช้ ‘néng’ ไม่ได้ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ว่าด้วยการเปรียบเทียบคำกริยาช่วย ‘hui’ ‘néng’ และ ‘kěyǐ’ ในความหมายที่แสดงถึงความเป็นไปได้ในวิทยานิพนธ์นี้ ข้อ 3.3.2)

我知道你會反對，但是我不得不這樣做。
 Wǒ zhīdao nǐ huì fǎnduì, dànshì wǒ bù dé bú zhèyàng zuò.
 ฉันรู้ว่าเขาจะต้องไม่เห็นด้วย แต่ฉันจำเป็นต้องทำแบบนี้

ข) ความแตกต่างด้านความหมายระหว่าง ‘huì’ กับ ‘néng’

1) คำว่า ‘huì’ และ ‘néng’ สามารถแสดงถึงความสามารถที่เทียบพร้อม แต่ ‘néng’ เน้นว่ามี
 ใจในการกระทำ ส่วน ‘huì’ เน้นว่ามีความสามารถด้านเทคนิคหลังผ่านการเรียนรู้ เช่น

阿李能騎自行車。
 Ā Lǐ néng qí zìxíngchē.
 อาหลี่ขี่จักรยานได้
 (เน้นว่ามีใจ คือร่างกาย หรือรถจักรยาน)

阿李會騎自行車。
 Ā Lǐ huì qí zìxíngchē.
 อาหลี่ขี่จักรยานได้
 (เน้นความสามารถด้านเทคนิคในการขี่รถจักรยาน)

2) คำว่า ‘huì’ และ ‘néng’ สามารถแสดงว่าเชี่ยวชาญ ชำนาญ แต่ ‘néng’ เน้นว่าสามารถ
 ทำสิ่งนั้นได้มาก ส่วน ‘huì’ เน้นถึงความเชี่ยวชาญนั้น เช่น

我們三個人裡，數他最能說。
 Wǒmen sān gè rén lǐ, shǔ tā zuì néng shuō.
 ในบรรดาพวกเราสามคน เขาพูดเก่งที่สุด
 (เน้นว่าพูดได้มาก พูดได้เป็นระยะเวลานานๆ)

我們三個人裡，數他最會說。
 Wǒmen sān gè rén lǐ, shǔ tā zuì huì shuō.
 ในบรรดาพวกเราสามคน เขาพูดเก่งที่สุด
 (เน้นว่ารู้จักวิธีการพูด)

3) คำว่า ‘huì’ และ ‘néng’ สามารถแสดงถึงความเป็นไปได้ แต่ ‘néng’ เน้นว่ามีปัจจัยใน
 การบรรลุถึงสถานการณ์นั้น ส่วน ‘huì’ เน้นถึงการคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า เช่น

四個現代化的目標一定能實現。
 Sì gè xiàndàihuà de mùbiāo yīdìng néng shíxiàn.
 จุดมุ่งหมายของสี่ทันสมัย จะต้องบรรลุความจริงได้แน่
 (เน้นถึงปัจจัยในการบรรลุจุดมุ่งหมายของสี่ทันสมัย)

四個現代化的目標一定會實現。
 Sì gè xiàndàihuà de mùbiāo yīdìng huì shíxiàn.
 จุดมุ่งหมายของสี่ทันสมัยจะต้องบรรลุความจริงได้แน่
 (เน้นการคาดคะเนว่าจุดมุ่งหมายของสี่ทันสมัยจะบรรลุความจริงได้ ตามความเห็นของผู้พูด)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับ ‘ได้’ ในภาษาไทย

แนวคิดเกี่ยวกับคำกริยาช่วย ‘ได้’ ในภาษาไทย มีกล่าวไว้ค่อนข้างน้อยในหนังสือไวยากรณ์ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพยายามรวบรวมและสรุปความได้ดังต่อไปนี้

2.2.1 แนวคิดของพระยาอุปกิตศิลปสาร

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2517 :85-86,135-136) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ **หลักภาษาไทย : อักษรวิธี วิจิตรวิภาค วากยสัมพันธ์ ฉันทลักษณ์** ว่า ‘ได้’ สามารถใช้เป็นกริยา และเป็นกริยานุเคราะห์ เช่น เขาได้ลากมาก (‘ได้’ เป็นกริยา) เขาได้ไปแล้ว (‘ได้’ เป็นกริยานุเคราะห์)

กริยานุเคราะห์ หมายถึง กริยาที่ใช้ช่วยกริยาอื่นให้ได้ความครบตามระเบียบของกริยา คือครบตามกาล มาลา วาจก ‘ได้’ สามารถใช้เป็นกริยานุเคราะห์บ่งกาล ดังนี้

อดีตกาล เช่น เขาได้มาที่นี่

อดีตกาลสมบุรณ์ เช่น เขาได้นอนแล้ว

ปรตยบันกาลในอดีต เช่น เขาได้กินข้าวอยู่

อดีตกาลในปรตยบัน เช่น เดี่ยวนี้เขาได้ทำงาน

อดีตกาลสมบุรณ์ในปรตยบัน เช่น เดี่ยวนี้เขาได้ทำงานแล้ว

⁴ สี่ทันสมัย หมายถึง ความทันสมัยอันเกิดจากการพัฒนาสี่ด้าน ได้แก่ การพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การพัฒนาด้านเกษตรกรรม กติกรรม การพัฒนาด้านการป้องกันประเทศ และการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.2.2 แนวคิดของบรรจบ พันธุมธา

บรรจบ พันธุมธา (2514 :165-166) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ **ลักษณะภาษาไทย** ว่า คำ ‘ได้’ บางทีก็มี ความหมายสองอย่าง คือ

ก) ‘ได้’ เป็นกริยาช่วย แสดงว่ากริยานั้น แสดงมาก่อน

ข) ‘ได้’ เป็นกริยาแท้ ในความหมายว่า ได้รับได้โอกาส แต่กรรมของ ‘ได้’ ไม่ใช่คำนาม แต่ เป็นกริยา เช่น

ได้เห็นตัวจริงของเขา

(คำกริยา “เห็น” เป็นกรรมของกริยาแท้ ‘ได้’ “ได้เห็น” จึงมีความหมายว่า มีโอกาสเห็น และเห็น แล้ว)

แต่ถ้า ‘ได้’ ย้ายไปอยู่ด้านหลังของประโยค คำ ‘ได้’ จะมีความหมายว่า “สามารถ” เช่น เห็นตัวจริงของเขาได้

ในการพิจารณาคำที่เป็นทั้งกริยาแท้และกริยาช่วยว่าเป็นคำชนิดใด ให้สังเกตที่เสียงหนักเบาของคำๆ นั้น คือ ถ้าเป็นกริยาช่วย เสียงหนักเบาและสั้นกว่ากริยาแท้ ไม่ว่าจะอยู่หน้าหรือหลังกริยาแท้ก็ตาม เช่น

ไม่ได้มาหรอก

(มีสองความหมาย คือ ถ้า ‘ได้’ เป็นกริยาแท้ ‘ได้’ หมายความว่า “ได้รับ ได้สิ่งหนึ่งสิ่งใดมา” และ เสียง ‘ได้’ ออกเสียงชัดเต็มที่ แต่ถ้า ‘ได้’ เป็นกริยาช่วยบอกอดีต จะออกเสียงเบาและสั้นกว่า)

2.2.3 แนวคิดของนวรรณ พันธุมธา

นวรรณ พันธุมธา (2525 :9,30,42,44,46-47) ได้กล่าวเกี่ยวกับคำว่า ‘ได้’ ไว้หลายประการ ใน หนังสือ **ไวยากรณ์ไทย** ดังนี้

ก) ‘ได้’ เป็นกริยาที่แสดงประสาทสัมผัส ซึ่งจัดอยู่ในกริยาแสดงประสบการณ์ จะสังเกตได้ว่า คำกริยาที่มีความหมายแสดงประสาทสัมผัส จะปรากฏร่วมกับหน่วยนามที่เป็นเจ้าของประสาทสัมผัสนั้นๆ และหน่วยนามที่เจ้าของประสาทสัมผัสประสบ เช่น

เขาได้ยินเสียงตะโกน

เขาได้กลิ่นอาหาร

ข) ‘ได้’ เป็นคำกริยาแสดงสภาพ ซึ่งจัดว่าเป็นคำกริยาที่ทำหน้าที่ขยายคำกริยาอื่น ช่วยขยาย ความหมายว่าผู้ทำกริยามีความสามารถที่จะทำกริยานั้นหรือไม่ เช่น

เขาว่ายน้ำได้

(มีกำลังและรู้วิธีว่ายน้ำ และอยู่ในสภาพที่จะว่ายน้ำได้)

ค) ‘ได้’ เป็นคำบ่งเวลา ซึ่งทำหน้าที่ขยายกริยา แสดงว่ากริยานั้นเกิดขึ้นในอดีต เช่น
น้องได้หลับไปตลอดบ่ายวันศุกร์

(จากตัวอย่าง แสดงว่า ‘ได้’ แสดงเวลาในอดีตที่แน่นอน คือผู้พูดมุ่งกล่าวถึงเหตุการณ์หรือสภาพ
ในเวลาใดเวลาหนึ่ง)

ง) ‘ได้’ เป็นคำบอกความเห็น ซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้พูดเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของ
กริยา และความจำเป็นของผู้ทำในการทำกริยา คำบอกความเห็น ‘ได้’ ทำหน้าที่ขยายคำกริยา โดยวางไว้หน้า
คำกริยา เช่น

นิคได้ไปเชียงใหม่

(แสดงว่านิคมีโอกาสไปเชียงใหม่)

ในประโยคตัวอย่าง นิคได้ไปเชียงใหม่ อาจมองได้สองความหมาย คือ ‘ได้’ เป็นคำบ่งเวลา
และ ‘ได้’ เป็นคำบอกความเห็น จึงอาจต้องพิจารณาบริบทประกอบ เช่น

เขาไม่ได้ไปเชียงใหม่ แต่เขาได้ไปภูเก็ต

(‘ได้’ เป็นคำบอกความเห็นของผู้พูดว่าจำเป็นต้องทำกริยานั้นหรือไม่)

เขาไม่ได้ไปเชียงใหม่ แต่เขาไปภูเก็ต

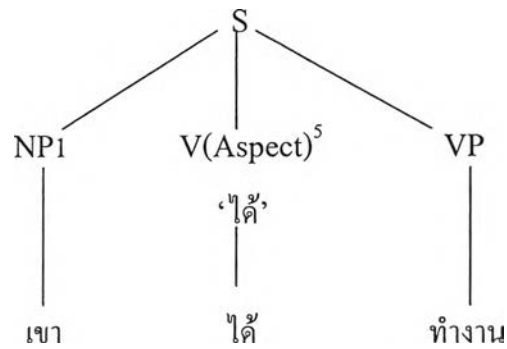
(‘ได้’ เป็นคำบ่งเวลา แสดงว่ากริยานั้นเกิดขึ้นในอดีต)

2.2.4 แนวคิดของวิษณุ กอปรศิริพัฒน์

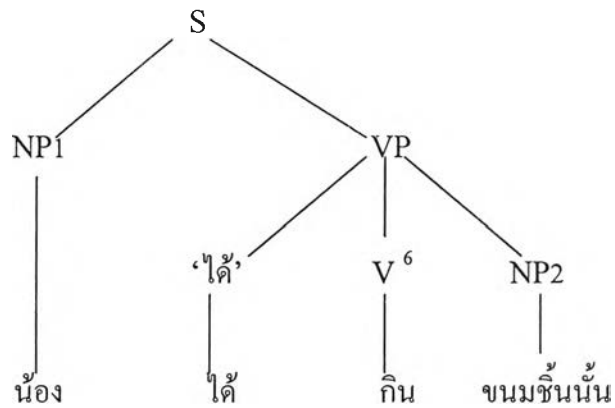
วิษณุ กอปรศิริพัฒน์ (2539 : 24,39-42,52) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ วิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวขอม-
สกี ว่า กริยาช่วยมีหน้าที่ช่วยกริยาแท้ในการแสดงกาล มาลา วาจก กริยาช่วยในภาษาไทยแต่ละตัวจะแสดง
ทั้งความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ไปพร้อมๆกัน หากจะแบ่งกริยาช่วยในภาษาไทยออกเป็นสองกลุ่ม
ตามแนวขอมสกี คือกลุ่ม Modal ซึ่งเป็นกริยาช่วยได้อย่างเดียว และกลุ่ม Aspect ซึ่งเป็นได้ทั้งกริยาแท้และ
กริยาช่วย คำว่า ‘ได้’ จะจัดอยู่ในกริยาช่วยกลุ่ม Aspect เพราะ ‘ได้’ เป็นได้ทั้งกริยาแท้และกริยาช่วย และ
เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างประโยค คำกริยาช่วย Aspect ‘ได้’ ยังมีปัญหาในการจัดวางตำแหน่งของคำ
กริยาช่วย คือ ‘ได้’ สามารถเกิดหน้ากริยาแท้ และสามารถเกิดหลังกริยาแท้ จะเห็นได้ชัดเจนจากแผนภูมิต้น
ไม้ (Tree-Diagram) ดังต่อไปนี้

ก) ‘ได้’ ที่เกิดหน้ากริยาแท้ แบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ

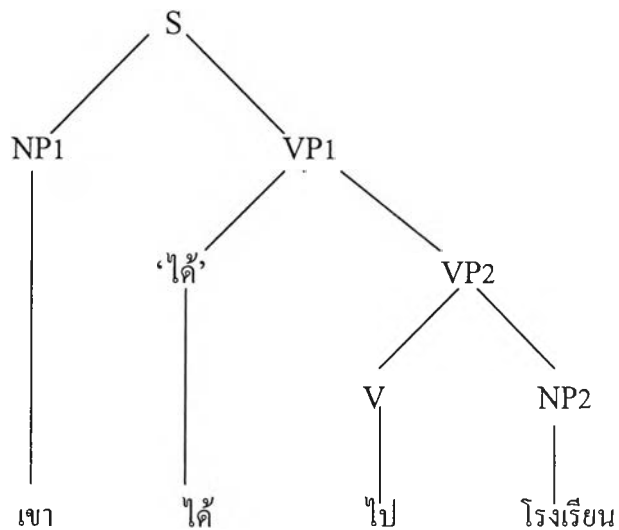
1) กริยาช่วย ‘ได้’ เป็นหน่วยอิสระ เช่น



2) กริยาช่วย 'ได้' แยกออกจากกริยาวลี (VP) เช่น



3) กริยาช่วย 'ได้' เป็นหน่วยอิสระ แต่อยู่ภายใต้กริยาวลี (VP) เช่น



⁵ V(Aspect) หมายถึง กริยาช่วยกลุ่มที่เป็นได้ทั้งกริยาแท้และกริยาช่วย

⁶ V (Verb) ใช้แทน คำกริยา

ข) 'ได้' ที่เกิดหลังกริยาแท้ ซึ่งมีลักษณะเดียว คือ

